

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

II. De Possessione, requisita ad Præscriptionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62656)

clus. § 54. n. 8. Cùm ergo ea conditio omnino deficiat, sub ea facta restitutio, propter defectum consensûs, corruet, & revocabilis erit, Haunold. cit. Traët. 5. num. 176.

14. Dubium tertio est, an præscriptio- nis juri valeat renunciari. Quod cum Bartolo in l. Nemo § 5. ff. de Legat. 1. aliqui negant, eâ permoti ratione; quòd, ut dictum, introducta sit favore utilitatis publicæ, quæ certitudine dominiorum & litium diminutione plurimum promove- tur: favori autem publico à privatis ne- queat renunciari, c. Si diligenti i 2. de Foro comper. & l. Jus publicum 38. ff. de Pactis.

15. Verùm, licet rem bonâ fide possessam cum tempore præscribi, rerumque dominia certa esse, publicè multùm interfit, im- mediatè tamen & principalitè id lege sanc- tum est favore utilitatis civium privato- rum, tam præscribentium; ut rerum, quas bonâ fide possident, cum tempore evin- cendarum metu & periculo liberarentur: quàm eorum, contra quos præscribitur, ut res suas eis diligentius invigilandò con- servent. Unde, sicut renunciari potest ple- rarumq; aliarum legû beneficio, immediatè & principalitè privatam, quàm publicam utilitatem spectantium, sic renunciari etiã à privatis poterit beneficio præscriptio- nis; ut possessor, quancumque rem al- terius fuisse, certò comperit, aut demon- stretur, eam huic restituere teneatur, præ- sertim cùm hujusmodi renunciatio rerum dominium inter pacilcentes omnino cer- tum reddat, idque domino conservet, ut in l. Nemo cit. cum Dyno, Ripa n. 105. & cum Gutierrez in ejus Repetit. n. 470. docet Palao Traët. 31. disp. Unica p. 22. §. 1. n. 6.

ARTICULUS II.

De Possessione requi- sita ad Præscriptionem,

SUMMARIUM.

16. *Quinque requisita ad Præscriptio- nem.*
17. *Primum est Possessio vel quasi;*
18. *Saltem Civilis;*
19. *Quæ, etsi sola sufficiat,*
20. *Non tamen sufficit sola Naturalis;*
21. *Neque ea, quæ res detinetur nomine alieno;*
22. *Neque fundata in actibus inre su- cultatis.*
23. *Qui tales actus sint,*
24. *Ei quando esse desinant; ut sufficiat ad præscriptionem.*
25. *Possessio debet esse continuata in u- dem vel diversis personis.*

AD præscriptionem propriè sum- ptam à Jure itiusque Interp. & DD. cæteris magnò contem- su requiruntur, Possessio, Bona fides, justus Titulus, Legitimum tem- pus & Res non vitiola, juxta teritos verbi- culos

Non usucapies, nisi sint titulus quinque:

Bona fides, justus titulus, res non vitiosa,

Ut res tradatur, tempus quoque continetur.

quorum versuum postremò Traditioni nomine Possessio, quæ illà frequentè ac- quiritur, denotari videtur.

Ad Præscriptionem enim rei corpo- ralis possessionem: & si ea incorporalis, quasi possessionem ante omnia alia neces- sariam esse, non est, qui in dubium vocat, eùm Juris Regula sit, Sine Possessione præ- scriptio non procedit, quæ est 3. in 6. cui consonat l. Sine possessione 25. ff. de Usurp. & Usucap. Quæ causa est, cur laici, sicut decimandi, eligendi, & similibus juri- bus quasi possessionis, sic etiam earum præ- scriptio-

scriptionis sint incapaces, *c. Causam 7.*
junctâ Glossâ ibi, *V. Detinere.*

18. Non est autem ad præscriptionem necessaria possessio Naturalis & Civilis simul: sed sufficit Civilis, ut Panormit. in *c. Causam cit. n. 6.* Covarruviz in *Reg. Possessor cit. p. 2. pr. n. 7.* Molinæ *Tract. 2. de J. & J. disp. 62. n. 1.* & aliorum, tam T. T. quàm J. C. T. orum communis doctrina, & ratio clara est; quia, si utraque simul exigeretur, vix ulla res unquam præscriberetur; cum Naturalem possessionem nemo facillè continet toto tempore legibus definitò, ut probè advertit Haunold. *Tom. 1. de J. & J. Tract. 5. n. 257.* eâque amissâ Civilem tantùm retineat abiens: à quo tamen rem ad præscriptionem perficiendam sufficiens possideri, patet ex *l. 1. §. 14. ff. de Acquir. possess. & l. Servi 17. §. fin. ff. de Furtis.* Unde rem commodatam, depositam, conductam, non commodatarius, depositarius, conductor vel colonus: sed proprietarius præscribit; quia apud hunc, non apud illos est possessio, non civilis tantùm, sed & naturalis; cum illi rem commodatam &c. non suò, sed alienò, scilicet proprietarii nomine detineant; & propterea non ipsi, sed proprietarius possideat, *c. Si diligenti 17. hic; c. Cum venissent 9. de Resit. Spoliat. l. Quod meo 18. ff. de Acquir. poss. & §. Possidere 5. Insti. de Interdict.* Glossa in *can. clerici, 16. q. 3.* & Molinal *cit. n. 4.*
20. Non tamen sufficit primò sola possessio Naturalis: sed, sicut sufficiens, sic necessaria quoque ad præscriptionem est possessio Civilis; quia, si absque ista illa sola sufficeret, una eadèmq; res simul præscribi, ejusque dominium acquiri posset à duobus, contra *l. Si, ut cerò 5. §. 15. ff. Commodati & l. De hereditate 19. §. 3. ff. de Castrensi pecul. id enim fieret, si ea ab uno Civiliter, ab altero Naturaliter so-*

lùm, possideretur, ut rectè advertunt Arnold. Rath *de Præscript. cap. 5. n. 5. & cit. Haunold. n. 256.* Quare ab emptore non præscribitur fundus emptus ab eo, qui illum absente & ignorante domino occupavit; quia emptor eum possidet naturaliter, civili possessione apud dominum remanente: donec reverfus eum recuperandi animum deponat, aut amittat facultatem, Molina *disp. cit. n. 2.* Eodem modò res in pignus &c. acceptas non præscribunt creditor & fructuarius, *l. Malè 2. C. de Præscript. 30. vel 40. annor.* quia eas si possidere concedantur, ut summum possident naturaliter: Civilis verò earum possessio remanet penes debitorem, aut alium ejus dominum, Sylvester *V. Præscriptio 2. n. 20.* Laiman. *Lib. 3. Tract. 1. cap. 8. n. 14.* *Ipsas, inquam, res;* quia pignoris aut fructus percipiendi jus, fortassis à non domino constitutum, quòd id civiliter possideant, præscribere contra verum dominum possunt, Covarruvias, in *Reg. Possessor. p. 2. in iudic. n. 7.* & Rath. *cit. cap. 5. num. 6.*

Neque etiam secundò sufficit rei possessio aut verius detentio, quæ non suò, sed alienò nomine obtinetur; quia ita detentæ rei verus possessor est is, cujus nomine ea detinetur, *c. Si diligenti &c. cit.* Unde Tutores, Curatores, isque similes rerum alienarum administratores res, quas ita administrant & detinent, non sibi, sed pupillis, minoribus & aliis, quorum tutelam &c. gerunt, præscribunt, Molina *disp. cit. n. 5.*

Neque tertio, quæ fundata est in actibus liberæ voluntatis, sive, ut vocari solent, Meræ facultatis: quales & ad præscriptionem insufficientes censentur, qui non quasi ex obligatione aut jure alicui, ex lege vel conventionem competente: sed vel jure familiaritatis aut amicitiz, ut v. g. invitatio ad convivium, vel receptio ad

N a n a hospiti.

hospitium: vel præcisè, quia ita lubet, ut est accessus ad tabernam vel officinam pro vino, cerevisia, pane, aliisque rebus ad vitum necessariis, aut mercibus emendis, vel ad molendinum, aut furnum pro tritico molendo, aut panibus excoquendis: vel, quia à Natura aut Jure publico, omnibus aliquid permittente, concessum & commodum est, ut fructio elementorum, commeatio per viam publicam exerceri, vel omitti solent, ut aliis DD. relatis eos explicant Mascardus *de Probat. conclus. 1221. n. 2. C. 3. cit.* Rath. *cap. 4. n. 6. lit. e.* & præ aliis accuratè Haringius *de Molendinis q. 21. n. 20.* Ratio autem, cur ex hujusmodi actibus allegata, in usque fundata possessio ad præscriptionem non sufficiat, ea est; quòd per actus ita exercitos vel omissos, hòc ipso; quòd non quasi ex obligatione, vel eos exigendi jure alteri competente, sed omnino liberè exercentur vel omittantur, eorum exercitium vel omissionem exigendi jus non possideatur: sine possessione autem, ut dictum, præscriptio non procedat. Quare, qui convivio vel hospitio quocumque tempore exceptus fuit, convivii aut hospitii jus non præscripsit: neque adversus eos, qui molendinum, furnum, officinam, vel tabernam longissimo & immemoriali etiam tempore accedere omnino liberè soliti sunt, aut per viam publicam ire soliti non sunt, ut in posterum ad illa accedant, aut per hanc itione abstineant, est præscriptum. Nisi hujusmodi actus exerciti vel omissi fuissent quasi ex obligatione, aut jure alteri competente: sicut contingeret, si, qui hospitium vel convivium diu præbisset, cum id non præbere vellet, interpellatus: aut, qui ad molendinum, furnum, tabernam diu accessit, cum aliam frequentare inciperet, prohibitus acquiesceret; ab eo enim tempore, quò hujusmodi interpellationi aut prohibitioni ac-

quiescit, convivii aut hospitii præbendi & ad molendinum, furnum &c. accedendi jus adversus acquiescentem possideri & præscriptio currere incipit: & ad convivium invitatio, atque ad ista accessus meræ facultatis actus desinunt esse, ut præter *cit. DD. tradunt Cravetta de Antiq. temp. p. 4. §. ult. à n. 39.* Covarruvias *cit. p. 2. §. 4. n. 6.* & Laiman. *Lib. 3. Tract. cap. 8. n. 8.*

Neque quartò ad Præscriptionem sufficit possessio interrupta; sed esse debet totò tempore à Jure requisito, sive in una, sive in diversis personis, quarum una eam in aliam transtulit, v. g. in testatore & hærede, donatore & donatario, emptore & venditore &c. continuata ita; ut res à testatore, donatore, venditore usucapi capta, antequam ab ipsis ad hæredem, donatarium, emptorem pervenerit, possessa non sit ab alio, *c. Illud 8. h. c. l. Usucapio 3. l. Possessio 20. l. Non solum 33. §. 4. ff. de Usucap. §. Diutina 12 §. Inter 13. l. Ipsi ibid. &c.* Quomodo autem interruptum patatur, infra statuetur.

ARTICULUS III. De Bona Fide,

SUMMARIUM.

26. *Hac ad Præscriptionem exiguntur 38. re Canonico,*
27. *Leges Civiles corrigent;*
28. *Quòd essent fomentum peccatorum.*
29. *Bona fides secundùm aliquos in foro Seculari,*
30. *Et ad immemorialem.*
31. *Atque incorporalium præscriptionem necessaria non est.*
32. *Verius, sine ea in Foro etiam Seculari,*
33. *Immemoralis atque incorporalium.*